

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2021/2022

INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa przedmiotu LECZNICTWO UZDROWISKOWE / G

2. Nazwa kierunku FIZJOTERAPIA

3. Poziom studiów JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE

4. Liczba punktów ECTS 3

5. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
VII	15			45		

6. Język wykładowy polski

7. Wykładowca Agata Pocztarska-Głos, dr

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

8. Wymagania wstępne

1. Student powinien znać anatomiczne i fizjologiczne podstawy budowy i funkcjonowania organizmu człowieka oraz teoretyczne podstawy balneologii, medycyny fizykalnej, fizjoterapii ogólnej, kinezyterapii oraz masażu.

9. Cele przedmiotu

C1 Zapoznanie studenta ze specyfiką funkcjonowania uzdrowisk w Polsce i na świecie.

C2 Zapoznanie z funkcjami leczniczymi miejscowości uzdrowiskowych.

C3 Zapoznanie z metodami leczniczymi i formami terapii uzdrowiskowych z zakresu balneoterapii. Zapoznanie z metodyką wykonania wybranych zabiegów balneologicznych/przyrodolecznictwa oraz wskazaniami i przeciwwskazaniami do ich wykonania. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy manualnej (bezpośredniego kontaktu) z kuracjuszem oraz przy zastosowaniu specjalistycznej aparatury i przyborów.

C4 Zapoznanie studenta z programami leczniczymi, profilaktycznymi, regeneracyjnymi i ofertami rekreacyjnymi i wchodzącymi w skład terapii uzdrowiskowej, zgodnymi z kierunkami leczenia realizowanymi w poszczególnych uzdrowiskach polskich. Omówienie zasad łączenia zabiegów balneologicznych.

C5 Przygotowanie do samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego oraz wykazanie się kreatywną postawą podczas polecania kierunków leczenia uzdrowiskowego lub wyboru programu leczniczego/profilaktycznego rekreacyjno-regeneracyjnego i pakietu zabiegowego.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych*

Student, który zaliczył przedmiot:

odniesienie do ogólnych efektów uczenia się

WIEDZA

EU01

posiada pogłębioną wiedzę na temat organizacji i funkcjonowania Zakładów Lecznictwa Uzdrowiskowego w Polsce i na świecie. Zna specyfikę i zasady funkcjonowania zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (szpitali uzdrowiskowych, sanatoriów, zakładów przyrodolecznictwa) Charakteryzuje wiodące polskie uzdrowiska ze względu na ich kierunki lecznicze i metody lecznicze,

K_W05, K_W11

	uwarunkowane walorami klimatycznymi i złożami naturalnych surowców balneologicznych. (B.W11., C.W9., C.W17.)	
EU02	prezentuje zaawansowany stopień znajomości właściwości leczniczych naturalnych surowców balneologicznych (wody, gazy, sole lecznicze, peloidy) oraz zna rodzaje i metodykę zabiegów z ich wykorzystaniem. (B.W11., C.W3., C.W9., C.W10., C.W17.)	K_W05, K_W06, K_W11
EU03	potrafi scharakteryzować formy i metody terapii uzdrowiskowych. Zna założenia kojarzenia zabiegów balneologicznych posiada wiedzę związaną z ich właściwym doбором oraz stosowaniem u klientów adekwatnie do indywidualnych potrzeb z uwzględnieniem: stanu zdrowia, upodobań, wydolności fizycznej i zdolności motorycznych adresatów. Zna w stopniu zaawansowanym i rozumie mechanizmy działania oraz możliwe skutki uboczne zabiegów z zakresu odnowy biologicznej. (B.W11., C.W3., C.W9., C.W10., C.W17.)	K_W05, K_W06, K_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
EU04	potrafi przeprowadzić wywiadu z pacjentem w celu zastosowania właściwych zabiegów. Potrafi wykonać zabiegi z zakresu balneoterapii, stosując się do obowiązujących zasad bezpieczeństwa pracy i savoir-vivre. (A.U14., B.U10., B.U11., C.U10., C.U11., C.U12.)	K_U01, K_U02, K_U08, K_U11
EU05	uwzględnia i wykorzystuje naturalne surowce lecznicze (balneologiczne) oraz formy leczenia uzdrowiskowego w tworzeniu programu terapeutyczne. Potrafi stworzyć program leczniczy/profilaktyczny/ regeneracyjny/ rekreacyjno- regeneracyjny na podstawie uzdrowiskowych metod leczniczych adekwatnie do potrzeb indywidualnych klientów i/lub różnych grup społecznych z uwzględnieniem: stanu zdrowia, jednostki chorobowej, indywidualnych preferencji i upodobań, wydolności fizycznej. (A.U8., B.U4., C.U11., C.U12., C.U17., D.U5., D.U6., D.U9., D.U14., D.U29., D.U37., D.U49.)	K_U01, K_U03, K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
EU06	wykazuje odpowiedzialność za własne przygotowanie do pracy podczas zajęć praktycznych, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki. Realizuje zadania w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i współpracujących, a w przyszłości kuracjuszy i współpracowników, przestrzegając zasad bezpieczeństwa pracy.	K_K2, K_K3, K_K4, K_K9
EU07	jest świadomy konieczności ustawicznego rozwoju i zmotywowany do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz śledzenia trendów w nowoczesnej medycynie uzdrowiskowej. Na podstawie wiedzy i zdobytego doświadczenia potrafi nakreślić potencjalnemu kuracjuszowi rodzaj uzdrowiska, program leczniczy/profilaktyczny/regeneracyjny/rekreacyjno-regeneracyjny oraz zabiegi wskazane ze względu na indywidualne potrzeby.	K_K1, K_K4, K_K5, K_K6
EU08	potrafi udzielić wskazówek osobom przyjmującym zabiegi balneologiczne jak i tym, po zakończonej kuracji uzdrowiskowej, dotyczących postępowania przedłużającego wyniki terapii.	K_K1, K_K2, K_K4, K_K8, K_K9
11. Treści programowe		
Forma zajęć – wykłady		
1) Rys historyczny lecznictwa w polskich uzdrowiskach. Istota lecznictwa uzdrowiskowego - podstawowe pojęcia i definicje.		

- 2) Znaczenie lecznictwa uzdrowiskowego we współczesnej medycynie.
- 3) Czynniki wpływające na atrakcyjność uzdrowisk i skuteczność kuracji.
- 4) Struktura organizacyjna i funkcjonowanie zakładów lecznictwa uzdrowiskowego.
- 5) Formy leczenia w uzdrowiskach: leczenie w szpitalu uzdrowiskowym, leczenie w sanatorium uzdrowiskowym, leczenie ambulatoryjne w uzdrowisku.
- 6) Zasady działania zabiegów uzdrowiskowych.
- 7) Uzdrowiskowe naturalne surowce lecznicze (wody, gazy, sole lecznicze, peloidy).
- 8) Uzdrowiskowe metody lecznicze (specyficzne i niespecyficzne).
- 9) Kojarzenie metod balneologicznych – łączenie zabiegów balneologicznych.
- 10) Wskazówki dla kuracjuszy przyjmujących zabiegi balneologiczne w trakcie pobytu uzdrowiskowego.
- 11) Zasady bezpieczeństwa, higieny pracy i ergonomii obowiązujące w uzdrowiskach.
- 12) Wskazania do leczenia uzdrowiskowego.
- 13) Programy lecznicze/profilaktyczne/regeneracyjne/rekreacyjno-regeneracyjne.
- 14) Charakterystyka uzdrowisk polskich – profile lecznicze.
- 15) Zaliczenie końcowe pisemne - test z treści realizowanych na wykładach.

Forma zajęć – zajęcia praktyczne

- 1) Funkcja turystyczna i lecznicza miejscowości uzdrowiskowych. Turystyka zdrowotna i uzdrowiskowa jako ważny komponent rozwoju uzdrowisk w Polsce.
- 2) Uzdrowiskowe metody lecznicze – specyficzne.
- 3) Zajęcia wyjazdowe do jednego z Polskich uzdrowisk (10 godz. dydaktycznych) - zapoznanie ze specyfiką uzdrowiska: organizacją i funkcjonowaniem, kierunkami leczniczymi i występującymi tam naturalnymi surowcami leczniczymi-balneologicznymi, infrastrukturą zakładów leczniczych oraz wykonywanymi w nich zabiegami.
- 4) Balneoterapia – kąpiele i półkąpiele lecznicze, krenoterapia, irygacje i inhalacje - metodyka wykonania zabiegów w wybranych jednostkach chorobowych z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań do ich wykonania.
- 5) Sole lecznicze - metodyka wykonania zabiegów z użyciem solanek leczniczych: sól kłodawska, iwonicka, bocheńska, solanka borowinowa, szlam i ług leczniczy (okłady i zawijania solankowe, półkąpiele solankowe, inhalacje) - metodyka wykonania zabiegów w wybranych jednostkach chorobowych z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań do ich stosowania.
- 6) Subterraneoterapia i inhalacje naturalnego aerozolu solnego - zajęcia plenerowe przy bialskiej tężni.
- 7) Peloidoterapia – metodyka wykonania zabiegów z użyciem borowiny (okłady i zawijania borowinowe, pasty borowinowe, półkąpiele borowinowe), z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań w wybranych jednostkach chorobowych.
- 8) Hydroterapia – zabiegi wodne stosowane w lecznictwie uzdrowiskowym m.in.: kąpiele i półkąpiele wirowe, kąpiel perełkowa, natryski biczowe (aquatonic, bicze szkockie). Metodyka wykonania: kąpiele i półkąpiele wirowych, masażu podwodnego ruchomym natryskiem biczowym, w wybranych jednostkach chorobowych z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań do ich stosowania.
- 9) Masaż w uzdrowisku – MDL, klasyczny masaż leczniczy w wybranych jednostkach chorobowych.
- 10) Klimatoterapia i jej formy: helioterapia, aeroterapia, talassoterapia, subterraneoterapia.
- 11) Wybrane metody niespecyficzne dla lecznictwa uzdrowiskowego:
- 12) Psychoterapia uzdrowiskowa – techniki relaksacyjne, oddechowe i treningi autogenne i metodyka ich wykonania.
- 13) Formy aktywności fizycznej – terenoterapia – nordic walking, wybrane formy fitness, jogging, stretching, ćwiczenia ogólnousprawniające i wzmacniające poszczególne partie ciała i metodyka ich wykonania.
- 14) Tworzenie oferty zabiegowej – programu leczniczego lub profilaktycznego dla “wymyślnego” kuracjusza z konkretną jednostką chorobową lub wielochorobowością.

15) Zaliczenie praktyczne – metodyka wykonania losowo wybranego zabiegu balneoterapeutycznego na współwiczającym.	
12. Narzędzia/metody dydaktyczne	
1. Wykład informacyjny i konwersatoryjny	
2. Prezentacja multimedialna	
3. Dyskusja	
4. Stoły rehabilitacyjne, urządzenia i przybory do wykonania zabiegów (bańki chińskie, , podgrzewacz do borowiny, miski, lusterka, koce, szafa termiczna do okładów peloidowych, wanna do masażu wodnego, wanny do masażu wirowego kończyn górnych i dolnych, AquaMobil - przenośne urządzenie do masażu podwodnego ruchomym natryskiem biczowym) oraz peloidy i sole lecznicze i in.	
5. Pokaz i objaśnienie	
6. Instruowanie	
7. Nauka metodyki wykonania zabiegów balneologicznych w parach	
8. Studiowanie literatury przedmiotu	
9. Konsultacje	
13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
1. Obecność i przygotowanie do zajęciach – czyste i krótkie paznokcie obu rąk, ręcznik/ prześcieradło, schludny i wygodny ubiór, adekwatny do masowanej części ciała, uniform/mundurek, wygodne obuwie na miękkiej podeszwie.	
2. Aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych w uczelni oraz zajęciach wyjazdowych w uzdrowisku.	
3. Zaliczenie częstkowe zajęć praktycznych – opracowanie autorskiego programu leczniczego /profilaktycznego rekreacyjno-regeneracyjnego dla wybranego kuracjusza.	
4. Zaliczenie końcowe wykładów na podstawie testu z treści realizowanych na wykładach.	
14. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	66
2. Nakład pracy studenta	24
suma	90
liczba punktów ECTS	3
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. Kasprzak W., Mańkowska A. (2008), <i>Fizykoterapia, medycyna uzdrowiskowa i SPA</i> . Wydawnictwo Lekarskie PZWL, wyd. 1.	
2. Straburzyńska – Lupa A, Straburzyński G. (2000), <i>Medycyna fizykalna</i> . Warszawa: Wyd. Lek. PZWL.	
3. Artykuły z platformy elektronicznej PubMed poświęcone tematyce przedmiotu	
Literatura uzupełniająca:	
1. Hadzik A. 2009, <i>Turystyka zdrowotna uzdrowisk</i> . Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach.	
2. Ponikowska I., Ferson D. (2009), <i>Nowoczesna medycyna uzdrowiskowa</i> . Wyd. I, Medi Press, Warszawa.	
3. Standzoń – Gierak E., Osip – Pokrywka M. (2008), <i>SPA i uzdrowiska</i> . Hachette Livre Polska, Warszawa.	
16. Formy oceny – szczegóły	
Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną. Warunkiem zaliczenia są:	
<ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach • zaangażowanie studenta przejawiające się w aktywnym uczestnictwie w zajęciach będzie brane pod uwagę przy ocenie końcowej. • Warunkiem zaliczenia zajęć praktycznych jest przygotowanie programu leczniczego /profilaktycznego/ rekreacyjno-regeneracyjnego dla wybranego kuracjusza, zawierającego formy terapii uzdrowiskowej i zabiegi balneologiczne wskazane dla wybranej jednostki chorobowej przy 	

wskazaniu konkretnego uzdrowiska w oparciu o walory balneoklimatyczne i kierunki lecznicze miejscowości uzdrowiskowej.

- zaliczenie pisemne z treści wykładów:
 - 15 pytań testowych w tym otwarte i zamknięte jednokrotnego wyboru. Pytania zamknięte są oceniane w skali od 0 do 1 pkt. Liczba punktów za pytania otwarte może być różna i jest uwarunkowana poziomem trudności pytania. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi (czas trwania 30 minut).

Nieusprawiedliwiona nieobecność na zaliczeniu końcowym jest równoznaczna z oceną niedostateczną (2.0). W przypadku otrzymania negatywnej oceny student ma obowiązek przystąpić do zaliczenia przedmiotu w terminie poprawkowym – wyznaczonym przez prowadzącego zajęcia.

17. Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Informacji o treściach programowych udziela prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji.
2. Zajęcia będą się odbywały w sali wykładowej oraz pracowniach: masażu i odnowy biologicznej 10H i pracowni hydroterapii 05H w Akademii Białskiej im. Jana Pawła II
3. Zajęcia będą się odbywały zgodnie z aktualnym planem zajęć.
4. Konsultacje będą się odbywały zgodnie z obowiązującym terminarzem.

* - w nawiasach zamieszczono odniesienie do szczegółowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności - Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 26 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1573)